

Capitolul 3,1-14

În prima jumătate a acestui capitol, apostolul continuă tratarea întrebării referitoare la Lege și apoi începând cu versetul 15 vorbește despre făgăduința, pe care Dumnezeu a dat-o odinioară lui Avraam și în legătură cu aceasta despre relația acestei făgăduințe cu Legea.

Fiind încă plin de descrierea minunată a schimbării, care prin harul lui Dumnezeu a avut loc cu el însuși, plin de eliberarea, de care a avut parte, nu numai cu privire la prescrierile Legii, sub care odinioară el a făcut eforturi inutile, ci și eliberarea de sine însuși – a devenit un om nou, un om în Hristos, care trăia numai prin credința în Fiul lui Dumnezeu -, el se adresează inimii și conștiinței galatenilor cu cuvinte impresionante, ca să-i facă să simtă situația periculoasă în care se aflau. Ai impresia că simți cum înlăuntrul acestui bărbat credincios avea loc o luptă, care pe de o parte îl făcea să poarte plin de dragoste grijă de credincioși, iar pe de altă parte să aibă o dezaprobare sfântă a învățătorilor răi.

»O, galateni nehibzuiți!«, le strigă el, »Cine v-a fermecat, pe voi, înaintea ochilor căroră a fost zugrăvit Isus Hristos ca răstignit?« (versetul 1). Da, dacă dreptatea a venit cu adevărat prin Lege, atunci Hristos a murit degeaba. Atunci toate eforturile dragostei, cu care Pavel a zugrăvit înaintea ochilor lor pe Mântuitorul răstignit – așa de adevărat și viu, ca și cum El ar fi fost răstignit în mijlocul lor - erau zadarnice. Este remarcabil felul de exprimare al apostolului, și cu siguranță nu este la întâmplare că el nu amintește simplu galatenilor de lucrarea sau de jertfa lui Hristos, ci el vorbește despre cruce. Nimic nu pune în lumină toată lipsa de speranță a stării omului, neputința lui, nimicnicia lui, stricăciunea lui, așa cum face crucea. Nimic nu ne face să cunoaștem sfințenia lui Dumnezeu și judecata Lui necruțătoare asupra păcatului, așa cum face crucea. Nimic nu ne poate face să ne despărțim mai mult de lume, în sens moral și religios, așa cum ne face crucea. De aceea Pavel nu voia să se laude cu altceva »decât cu crucea Domnului nostru Isus Hristos«, prin care lumea era răstignită față de el și el față de lume (Capitolul 6, versetul 14).

Dar la ce ajunseseră galatenii? Cine i-a fermecat, cine le-a schimbat gândirea? Încotro ducea drumul lor? Vai! Ei erau în pericol să sfârșească în „carne“ ce au început în „Duhul“. Sărmani oameni! Dar avem noi dreptul să ne mirăm de ei? Nu a fost dintotdeauna înclinația inimii omului să facă loc cărnii(firii)? Atâta timp cât nu s-a cunoscut cu adevărat lipsa totală de speranță a stării omului, ești mereu ispitit să adaugi ceva la ceea ce Dumnezeu a făcut în Hristos Isus și ne-a dăruit în El, ceva de la om, oricât de puțin ar fi acest ceva. La galateni acest ceva consta, așa cum știm, în rânduiești slabe, sărăcăcioase, ale cărnii.

Întristat apostolul continuă: »Iată numai ce voiesc să știu de la voi: prin faptele Legii ați primit voi Duhul, ori prin auzirea credinței? Sunteți așa de nehibzuiți? După ce ați început prin Duhul, vreți acum să sfârșiți prin firea pământească?« (versetele 2 și 3). În capitolul anterior am auzit despre justificare și **viață**, aici auzim despre **Duhul**. Toate acestea sunt ale noastre prin credință. Faptele Legii pot să aducă numai **judecată** și **moarte**. Aceasta au înțeles-o galatenii foarte bine. Ei știau: dacă este vorba de primirea vieții sau de pecetluirea cu Duhul Sfânt, în ambele cazuri firea pământească (carnea) era absolut exclusă. Ambele daruri prețioase puteau fi primite numai prin credință și apostolul nu pune nicidecum la îndoială faptul că ei le-au primit pe amândouă. Ei **erau** justificați (îndreptățiți), ei **aveau** viața din Dumnezeu, ei **posedau** Duhul Sfânt. Dar acum voiau să părăsească terenul credinței și ceea ce ei au început în Duhul terminau în firea pământească! O, galateni nehibzuiți! Cine i-a fermecat?

Este de folos să atragem atenția cu această ocazie, că primirea vieții și pecetluirea cu Duhul Sfânt, cu toate că astăzi ele la mulți, probabil la majoritatea întoarcerilor la Dumnezeu, au loc simultan, ele sunt totuși două lucruri total diferite. Un om primește viața când prin acțiunea Duhului Sfânt prin intermediul Cuvântului este născut din nou, sau, așa cum Domnul spune lui Nicodim, »născut din apă și din Duh«. Este de la sine înțeles că o astfel de naștere din nou nu

poate avea loc fără credință, dar această credință poate fi așa de slabă, că înțelegerea spirituală a celui care crede este așa de mică, că sufletul nu este sigur nici de mântuirea lui și nici nu posedă îndrăzneala să numească pe Dumnezeu ca Tată al lui. El are probabil un sentiment foarte profund al păcătoșeniei lui, dar tocmai aceasta îl împiedică să privească cu îndrăzneală în sus spre Dumnezeu. »Duhul de înfiere, în care noi strigăm „Ava!“, adică „Tată!“« nu și-a făcut încă **locuință** în el, nu l-a **pecetluit** încă (Romani 8,15; Efeseni 1,13). Credința este prezentă, dar nu așa fel ca să renunțe la toate celelalte, credința care să apuce numai pe Hristos. Cu certitudine Dumnezeu nu va lăsa nedesăvârșită lucrarea Sa într-un astfel de suflet. Mai devreme sau mai târziu El îl va conduce la primirea cu credință a valorii jertfei lui Isus Hristos, așa că el va putea atunci mulțumi din inimă Tatălui și se va putea apropia cu îndrăzneală de Tatăl.

La aceasta să mai remarcăm, că sunt multe suflete cu adevărat mântuite, care din lipsă de învățătură sau din cauza temerii exagerate nu îndrăznesc să spună că ele au Duhul Sfânt; dar dacă le-am putea auzi în cămăruța în care ele își golesc inima cu simplitate înaintea lui Dumnezeu, am auzi că pline de încredere numesc pe Dumnezeu Tată al lor – dovadă clară că ele au primit Duhul înfierii. Foarte des în astfel de cazuri este suficientă indicarea unui singur loc corespunzător din Scriptură, ca să împrăștie toată îndoiala și toate întrebările și să umple inima cu toată certitudinea și bucuria mântuirii.

Este un lucru **mare**, când ochiul este îndreptat de la eul propriu și de la nivelul lucrării divine în suflet numai spre Hristos. Tocmai în aceasta consta secretul răstăcirii galatenilor. În aceste puncte ei s-au lăsat fermecați (vrăjiți). Duhul Sfânt le-a îndreptat privirea exclusiv spre Domnul răstignit, și acum ei voiau să sfârșească „în firea pământească“! Prin acest Duh, pe care ei l-au primit prin auzirea credinței, au fost făcute chiar și minuni printre ei, fie prin Pavel sau chiar prin ei înșiși (versetul 5), și acum ei voiau să continue cu **faptele Legii**! Cu adevărat, mai nechibzuit nu puteau să acționeze. Așa considerăm noi pe drept; și totuși, cât de mulți credincioși nu i-au urmat pe parcursul secolelor pe acest drum, și cât de mulți sunt astăzi care îi urmează, cu toate exemplele de atenționare!

»În zadar ați suferit voi atât de mult? Dacă, în adevăr, e în zadar!« (versetul 4). Lipsa de înțelegere a galatenilor era cu atât mai mult de neexplicat, cu cât ei din cauza Evangheliei au fost expuși deja la tot felul de suferințe. Să fie în zadar toate acestea? Adăugarea: »Dacă, în adevăr, e în zadar« a pricinuit deja multe dureri de cap comentatorilor și a primit interpretări foarte diferite. Nu ar fi putut apostolul să spună mai simplu: suferințele sunt în fond și la urma urmei în zadar, ele nu v-au dat mai mult decât ați avut înainte, ele nu sunt nimic deosebit (suferințele din pricina lui Hristos au fost mai mult sau mai puțin partea tuturor) – dar voi, prin perseverența voastră răbdătoare, ați dovedit că voi, cu toată dușmănia și împotrivirea venită din afară, cu seriozitate sinceră ați vrut să rămâneți la Domnul? Și acum toate acestea să fie în zadar? În zadar ați suferit voi toate?

Apostolul speră, că nu îi va reuși dușmanului să obțină o astfel de victorie asupra lor. Amintindu-le că nu prin vre-o activitate din partea lor, ci numai pe baza credinței le-a fost dat Duhul Sfânt, el le îndreaptă apoi privirea înapoi spre Avraam, părintele lui Israel. Și el a crezut pe Dumnezeu, și acest fapt i-a fost socotit ca neprihănire (versetul 6). Această aducere aminte era cu atât mai serioasă și mai convingătoare, căci tocmai Avraam a primit de la Dumnezeu circumcizia, la care galatenii voiau să se reîntoarcă. Din acest motiv ei s-ar fi putut probabil referi la el, tatăl tuturor credincioșilor; învățătorii răi au făcut-o probabil deja. Dar **când** a primit Avraam circumcizia? **Înainte** să creadă? Nu, abia **după aceea**. În capitolul 15 al cărții Geneza ni se relatează cum Avraam a crezut făgăduințele lui Dumnezeu și urmare a acestui fapt a fost socotit neprihănit, în timp ce la câțiva ani mai târziu, în capitolul 17, a fost introdusă circumcizia.

»Înțelegeți și voi dar, că fii ai lui Avraam sunt cei ce au credință« (versetul 7). Avraam a fost socotit neprihănit nu prin circumcizie, ci prin credință; el a fost binecuvântat numai pe baza credinței. »Scriptura, de asemenea, fiindcă socotea că Dumnezeu va socoti neprihănite pe

neamuri, prin credință, a vestit mai dinainte lui Avraam această veste bună: „Toate neamurile vor fi binecuvântate în tine.“ Așa că cei ce se bizuiesc pe credință, sunt binecuvântați împreună cu Avraam cel credincios.« (versetele 8-9). Dacă tatăl a primit binecuvântarea prin credință, atunci urmașii lui nu o pot primi pe o altă bază. Concluzia este simplă și convingătoare. De aceea Scriptura vorbește mai dinainte foarte clar despre aceste lucruri. Deja atunci când Dumnezeu l-a chemat pe Avraam din țara sa și din casa tatălui său, El i-a dat făgăduința, că în el vor fi binecuvântate toate semințiile pământului - și anume nu prin aceea că ei vor deveni iudei, ci așa cum ei stăteau înaintea lui Dumnezeu, ca seminții ale pământului sau ca păgâni. În această stare ei trebuiau să fie binecuvântați împreună cu Avraam cel credincios (compară cu Moise 12,3).

În mod corespunzător citim și: »Prin credință Avraam, când a fost chemat să plece într-un loc, pe care avea să-l ia ca moștenire, a ascultat, și a plecat fără să știe unde se duce.« (Evrei 11,8) **Așa** a primit el făgăduința de la Dumnezeu, pentru el și pentru alții. **Așa** au primit-o și galatenii, și cu făgăduința au primit și binecuvântarea. »Așa că cei ce se bizuiesc pe credință, sunt binecuvântați împreună cu Avraam cel credincios.« (versetul 9) În orice caz, binecuvântarea depindea deci de credință, și nu în respectarea anumitor rânduieli legaliste. Dimpotrivă, cine se pune sub Lege, ajunge sub **blestem**. »Căci«, adaugă apostolul cu o seriozitate impresionantă, »toți cei ce se bizuiesc pe faptele Legii sunt sub blestem; pentru că este scris: „Blestemat este oricine nu stăruiește în toate lucrurile scrise în cartea Legii, ca să le facă“« (versetul 10). Aceasta vrea să spună: cine face chiar și numai **încercarea** să se pună înaintea lui Dumnezeu pe baza Legii, aduce inevitabil blestem asupra lui însuși. Căci blestemat este oricine nu împlinește **tot** ce este scris în Lege. Ah, fie ca toți aceia, care așteaptă mântuirea sau succese oarecare de la activitatea cărnii, să mediteze la aceasta! Ei părăsesc terenul harului și prin aceasta principial terenul creștinismului. Ei pun un jug pe gâtul ucenicilor, pe care nici părinții (Israel) nu l-au putut purta, și nici noi nu-l putem purta.

Dar nu numai experiența a dovedit adevărul cuvântului, că nimeni nu poate fi îndreptățit înaintea lui Dumnezeu pe baza faptelor Legii, ci Dumnezeu Însuși a mărturisit mereu clar aceasta. Așa spune El prin gura prorocului Habacuc: »cel neprihănit va trăi **prin** credință« (versetul 11). Și că Legea nu este din credință rezultă clar din celălalt loc: »Cine **a făcut** aceste lucruri va trăi prin ele.« (versetul 12).

A face, a lucra, este vorbirea Legii, **a crede, a nu lucra** este vorbirea harului. Într-adevăr Legea făgăduiește viață și binecuvântare pe baza împlinirii poruncilor ei, dar deoarece prin carne (firea pământească) ea este lipsită de putere, în realitate poate veni numai blestem peste toți cei care stau sub Lege. Așa a arătat Israel, înainte ca să intre în țară. După ce poporul va fi trecut prin Iordan, potrivit cuvintelor lui Moise, șase seminții trebuiau să stea pe muntele Garizim, ca să binecuvânteze poporul, și șase seminții pe muntele Ebal, ca să blesteme. Dar mai departe ni se spune ce trebuiau să spună leviții ca loțiitori ai poporului. Un »Să fie blestemat!« nimicitor urma altuia și întregul șir îngrozitor de blesteme se încheie cu cuvintele: »Și tot poporul spunea: Amin!« (Deuteronom 27). De ce aceasta? Tocmai de aceea, pentru că toți care se bazează pe faptele Legii sunt sub blestem. În acest caz nu există nici un refugiu, nici o scăpare.

Rezultatul este îngrozitor. Dar acum urmează cuvântul prețios, salvator: »Hristos ne-a răscumpărat din blestemul Legii, făcându-Se blestem pentru noi – fiindcă este scris: „Blestemat e oricine este atârnat pe lemn“« (versetul 13). Dumnezeu să fie veșnic glorificat pentru această mărturisire minunată, clară! Aceasta stă înaintea noastră ca și cum ar fi gravat pe tablele din față – fiecare cuvânt având un înțeles profund și putere vie. **Hristos** – Hristosul lui Dumnezeu, nimic mai puțin decât El – ne-a răscumpărat, odată pentru totdeauna, din **blestemul Legii**, așa că acest blestem niciodată nu ne mai poate lovi. Și dacă acum întrebăm mai departe: **Cum** a avut loc aceasta?, răspunsul este: prin aceea că El S-a făcut **blestem** pentru noi. Să observăm cuvântul: „blestem“! Cât de mult ne arată el deplina Sa unire cu starea acelor care erau sub blestemul Legii! El a pășit în locul lor, în sensul deplin al cuvântului a luat locul lor înaintea lui Dumnezeu. Numai în felul acesta blestemul a putut fi îndepărtat pe o bază juridică dreaptă și nouă a putut să

ni se ofere har. »Blestemat e oricine este atârnat pe lemn!« și acolo a atârnat preaslăvitul nostru Domn și Mântuitor!

Pe drept putem spune: **O, dragoste fără asemănare!** Ea depășește orice cunoaștere, depășește orice capacitate de înțelegere. Revărsându-se de la aceia, care inițial stăteau sub Lege, de la Israel spre noi, harul, distrugând toate barierele, s-a îndreptat spre aceia care erau fără nădejde și fără Dumnezeu în lume: »Pentru ca binecuvântarea vestită lui Avraam să vină peste neamuri, în Hristos Isus, așa ca, prin credință, noi să primim Duhul făgăduit« (versetul 14). Marea lucrare de răscumpărare poate fi aplicată la poporul pământesc al lui Dumnezeu, dar era imposibil să rămână limitată la un cerc așa de restrâns. Binecuvântarea vestită lui Avraam, potrivit planului lui Dumnezeu, trebuia să se extindă mult în afara granițelor urmașilor patriarhului. »În Hristos Isus« ea trebuia să vină și la noi, sămânța lui Avraam, pentru ca noi prin credință să primim făgăduința Duhului. Căci noi, chiar dacă nu stăteam sub Lege, ea trebuia să aducă blestemul și asupra noastră, deoarece ea constituie ghidul sfânt al lui Dumnezeu pentru omul în carne, fie el iudeu sau păgân.

Să privim încă o dată pe scurt cele două mari principii prezentate aici, Legea și harul, și rezultatul lor. Legea cere și **condamnă**, harul **dă și îndreptățește**. Legea aducea asupra aceluia care o încalcă - și unde este omul care nu păcătuiește? – moartea și condamnarea. Harul dă aceluia care nu lucrează, dar crede în Domnul Isus Hristos, **viața și neprihănirea**. Legea pune pe acela, care nu rămâne în tot ce stă scris în cartea ei, sub **blestem**. Harul răscumpără de sub acest blestem, dă, iarăși pe baza credinței, necondiționat **binecuvântare** și dă pe **Duhul Sfânt**, prin care se poate savura în toată plinătatea poziția cea nouă, pe care el o dă gratis. Mereu trebuie să exclamăm: ce nebunie de neînțeles a omului care a cunoscut terenul minunat al harului dumnezeiesc, și la însușit, iar apoi se reîntoarce pe temelia sărăcăcioasă a faptelor omenești proprii! Să alegi blestemul, după ce prin harul lui Dumnezeu ai primit **binecuvântarea!**

Capitolul 3,15-29

Așa cum am amintit la începutul capitolului, apostolul ajunge acum să vorbească despre relațiile care existau între făgăduințele necondiționate date lui Avraam și Lege. «Fraților, vorbesc în felul oamenilor, un testament, chiar al unui om, odată întărit, totuși nimeni nu-l desființează, nici nu-i mai adaugă ceva.» (versetul 15) «Vorbesc în felul oamenilor.» Cu adevărat nu este nevoie de o capacitate de înțelegere spirituală deosebită, ca să recunoști că un testament, odată încheiat și după aceea încă **confirmat** nu poate fi anulat sau schimbat prin adăugiri. Aceasta o știe orice om cu înțelegere. «Acum făgăduințele au fost făcute lui Avraam și seminței lui.» (versetul 16) Când s-a încheiat legământul cu Avraam nu era nicidecum vorba de Lege, de vre-o oarecare îngrădire. Făgăduințele au fost date necondiționat lui și seminței lui. Galatenii nu puteau nega aceasta. Dar ei puteau întreba, pentru ce a fost dată Legea? Nu vine ea tot așa de bine de la Dumnezeu, ca și făgăduința? Să nu primim atunci Legea prin credință și să ne supunem ei?. De ce le-a dat Dumnezeu pe amândouă?

Răspunsul la această întrebare urmează în ultima parte a capitolului nostru. Mai întâi apostolul adaugă foarte relevant: «Nu zice: „Și semințelor“ (ca și cum ar fi vorba de mai multe), ci ca și cum ar fi vorba numai de una: „Și seminței tale“, adică Hristos» (versetul 16). Ca să înțelegem acest cuvânt, trebuie să ne amintim, că Avraam a primit de două ori făgăduința că în el, respectiv în sămânța lui, vor trebui să fie binecuvântate toate națiunile pământului. Prima dată găsim deja în Geneza 12. A doua oară găsim în capitolul 22, cu ocazia jertfirii lui Isaac, modelul cunoscut al Domnului și Mântuitorului în moartea Sa și în învierea Sa; și aici binecuvântarea este legată categoric nu cu el, ci cu „sămânța“ lui.

După ce Dumnezeu a jurat pe Sine Însuși să binecuvânteze din belșug pe Avraam și sămânța (aici este vorba de Israel, urmașii naturali ai patriarhului) lui și îl va înmulți foarte mult, ca stelele cerului și ca nisipul de pe malul mării, și seminței lui îi va da partea dușmanilor ei, El adaugă: »Și în sămânța ta se vor binecuvânta (sau, vor fi binecuvântate) toate națiunile pământului.« (versetele 16-18). În acest ultim caz nu este vorba nicidecum de binecuvântări pământești și de o glorie temporală; este vorba de binecuvântarea spirituală, care va veni în Hristos, adevărata sămânță a lui Avraam, asupra tuturor națiunilor. Făgăduința dată lui Avraam este confirmată aici **seminței sale**: «Nu zice: „Și semințelor“ (ca și cum ar fi vorba de mai multe), ci ca și cum ar fi vorba numai de una: „Și seminței tale“.» Această sămânță este Hristos.

În timp ce Hristos trăia pe acest pământ, desigur binecuvântarea nu se putea revărsa la toți locuitorii pământului. Mesia a fost trimis «numai la oile pierdute ale casei lui Israel», și când au venit grecii și doreau să vadă pe Isus, El a spus ucenicilor că a sosit ceasul glorificării **Fiului Omului** (care era prezent pentru toți oamenii), dar că drumul spre această glorie trecea prin moarte (compară cu Ioan 12,20-24). Numai în Hristos Isus ca mort și înviat putea binecuvântarea lui Avraam să meargă la națiuni. Numai așa putea Domnul să trimită pe ucenicii Săi, ca să facă ucenici din **toate națiunile** (Matei 28,19). Noul, creștinismul, putea să înceapă numai cu moartea și învierea lui Hristos. Legea nu a dat nici viață nici neprihănire, și nici pe Duhul Sfânt și nici, așa cum vom auzi îndată, dreptul la moștenire.

«Iată ce vreau să zic: un testament, pe care l-a întărit Dumnezeu mai înainte, nu poate fi desființat, așa ca făgăduința să fie nimicită de Legea venită după patru sute treizeci de ani» (versetul 17). Când s-a dat Legea trecuseră mai mult de patru sute de ani de la acel eveniment memorabil de pe muntele Moria. Deja această împrejurare dovedește că Legea nu are nimic a face cu făgăduința. Este remarcabil, cum apostolul călăuzit de Duhul Sfânt aduce dovezi după dovezi, ca să arate galatenilor pe ce drum rătăcitor au alunecat. Dacă Legea s-ar fi dat la scurt timp după făgăduință, ne-am fi putut probabil gândi la existența unei legături între ele două, cu toate că rămânea încă imposibil ca Dumnezeu credincios ar fi putut să răstoarne o făgăduință dată necondiționat prin ceva dat sau făcut cunoscut mai devreme sau mai târziu. Dar acum între cele două era o perioadă de patru sute treizeci de ani! Desigur, nici făgăduința nu anulează Legea, nu reduce cu nimic însemnătatea ei și din sobrietatea ei sfântă. Orice credincios, care a învățat din Cuvânt, recunoaște Legea ca fiind deplin justificată la locul ei, el știe că ea este «sfântă, dreaptă și bună». Dar ar fi putut Legea să dea lui Avraam moștenirea? Nu, Legea răsplătește după merit. «Căci dacă moștenirea ar veni prin Lege, nu mai vine din făgăduință; și Dumnezeu printr-o făgăduință a dat-o lui Avraam.» (versetul 18). Dăruită ca har liber, nemeritat, și nu ca ceva datorat. Pe altă cale ar fi fost imposibil, și imposibil este și astăzi. Dar dacă aceasta este așa, dacă Legea nu poate da nimic, ci poate aduce numai moarte și blestem asupra omului, de ce atunci a rânduit-o Dumnezeu? La această întrebare răspunde apostolul în versetele următoare.

«Atunci pentru ce este Legea? Ea a fost adăugată din pricina călcărilor de Lege, până când avea să vină „Sămânța“, căreia îi fusese făcută făgăduința; și a fost dată prin înger, prin mâna unui mijlocitor.» (versetul 19) La studiul epistolei către Romani ne-am ocupat detaliat cu această temă. Acolo am auzit chiar, că «Legea a venit pentru ca să se înmulțească greșeala», și într-un alt loc, ca păcatul «să iasă la iveală ca păcat», da, «să se arate afară din cale de păcătos» (Romani 5,20; 7,13). Până la Lege, **păcatul** era în lume, dar el nu putea fi socotit ca **fărădelege**, deoarece Dumnezeu nu dăduse încă poruncile Lui sfinte. Abia prin Lege păcatul s-a arătat în toată urâtenia lui ca răzvrătire directă împotriva voii clar descoperite a lui Dumnezeu. Omul era din momentul acela nu numai un **păcătos**, ci și un **călcător de Lege**, care încălcând conștient limitele stabilite de Dumnezeu prin Lege, a dat frâu liber poftelor păcatului care locuia în el, și aceasta cu atât mai mult cu cât Dumnezeu le condamna. Greșeala s-a înmulțit.

Potopul mare a dovedit că pământul era stricat și plin de silnicie, că orice făptură își stricase calea pe pământ (Geneza 6,11.12). Păcatul a preluat supremația și stătea în forma lui oribilă

înaintea ochilor lui Dumnezeu. Dar oricât de rea și de nescuzabilă era starea și cu oricât ea necesita judecata din partea lui Dumnezeu, cu toate acestea, așa cum am spus, omului dinaintea de Lege păcatul nu îi era **considerat** ca fărădelege (compară cu Romani 5,13). Aceasta a avut loc abia după ce «a venit Legea» sau, așa cum se spune aici, ea «a fost adăugată» și anume «până când avea să vină „Sămânța“, căreia îi fusese făcută făgăduința»; cu alte cuvinte: până când în Hristos va veni o ordine cu totul nouă, bazată pe harul necondiționat, a lucrurilor.

Legea a fost dată «prin îngerii, prin mâna unui mijlocitor». Ea nu a venit direct la om, ca făgăduința odinioară, ci ea le-a fost adusă de Dumnezeu ascuns în nori și foc prin mesagerii Săi, în legătură cu un mijlocitor. Când s-a dat făgăduința, aceasta a avut loc nemijlocit, direct de Dumnezeu; acolo nu era nevoie de nici un mijlocitor. Nu erau două partide, care să încheie un legământ, un contract prin care ambele părți se obligau la ceva. Dumnezeu a făgăduit și omul a primit, fără nici o îngrădire sau condiție. Dar când însă s-a dat Legea, ea a necesitat un mijlocitor între Dumnezeu și om. Acest mijlocitor era Moise. El stătea între cele două partide și a adus lui Israel cerințele lui Dumnezeu și lui Dumnezeu a dus răspunsul poporului. «Dar mijlocitorul nu este mijlocitorul unei singure părți, pe când Dumnezeu este **unul** singur» (versetul 20).

Noi cunoaștem rezultatele acestei înțelegeri. Pe cât totul era de desăvârșit în ordine și de stabil din partea unei partide (Dumnezeu), pe atât de deplină a fost prăbușirea din partea celeilalte partide (a omului). Nu pe nedrept Legea a fost comparată cu un pod, care, oricât ar fi de tare în sine însuși, se reazemă pe un fundament în totalitate putred. Legea era sfântă și bună, dar omul, nu numai că era total fără putere, ca să facă ceea ce s-a obligat solemn, ci s-a dovedit a fi o creatură total stricată și împotrivoare, care a ales să facă tocmai ceea ce Dumnezeu a interzis.

«Dumnezeu însă este **unul singur**» - El era una din partidele numite și stătea despărțit de popor. Dar prin aceasta s-a epuizat sensul expresiei? Nu vrea apostolul să arate mai mult că Dumnezeu S-a arătat poporului Său Israel ca singurul Dumnezeu, și că, atunci când El a dat o făgăduință, El era Acela care o împlinea, Acela de care depindea totul, dar care rămâne credincios Cuvântului Său și niciodată nu poate să mintă? Exact acesta este caracterul făgăduinței Sale, că ea nu cere nimic de la cel care o primește; împlinirea ei depinde exclusiv de veridicitatea și de posibilitatea Aceluia care o dă. Deci, Dumnezeu este **unul**, Dumnezeu este **credincios**, și Dumnezeu **poate**. Pentru cel care crede, cel care primește făgăduința, îi rămâne numai partea fericită s-o primească cu bucurie și în savurarea ei să umble într-un chip demn de Dumnezeu, care a dat-o.

Dar acum s-ar putea încă să se mai pună întrebarea: Dar nu este Legea **împotriva** făgăduinței lui Dumnezeu? «Nicidecum!», răspunde apostolul; «Dacă s-ar fi dat o Lege care să poată da viața, într-adevăr, neprihănirea ar veni prin Lege. Dar Scriptura a închis totul sub păcat, pentru ca făgăduința să fie dată celor ce cred, prin credința în Isus Hristos.» (versetele 21.22). Dacă Legea ar fi fost realmente în stare să dea viața, atunci neprihănirea s-ar fi putut obține pe baza faptelor Legii; omul ar fi fost drept în baza unei neprihăniri lucrate de el însuși. Legea ar fi contrazis deci făgăduința, care **numai prin credință** poate fi partea aceluia care crede. Dar în loc de aceasta ce a avut loc? Nu s-a găsit nici măcar **unul**, care să facă binele, nu era **nici un** neprihănit, **nici unul** măcar. Scriptura a închis **totul** sub păcat. Păgânii s-au dovedit a fi sclavii poftelor și patimilor lor naturale; iudeii de partea lor au arătat puterea acestor patimi abia după încălcarea poruncilor sfinte ale lui Dumnezeu. Deci s-a arătat clar, că numai pe calea credinței în Isus Hristos făgăduința putea să fie împlinită față de aceia **care cred**, fie ei iudei sau păgâni.

«Înainte de venirea credinței, noi eram sub paza Legii, închiși pentru credința care trebuia să fie descoperită. Astfel, Legea ne-a fost un îndrumător spre Hristos, ca să fim socotiți neprihăniți prin credință.» (versetele 23.24) Înainte să fi venit credința – aceasta vrea să spună: înainte să apară credința creștină, care în Persoana și în lucrarea lui Hristos a creat o bază cu totul nouă, o relație cu totul nouă a omului față de Dumnezeu -, iudeii erau închiși sub Lege, erau propriu-zis sub un pedagog sau îndrumător, până în momentul când în Hristos a venit acea relație nouă.

Apostolul vorbește în aceste versete numai despre Israel. Galatenii nu au stat niciodată sub Lege, ei au venit direct din păgânism la Hristos. La iudeii însă, Dumnezeu a folosit Legea ca mijloc de educare, ca să le arate starea lor stricată pierdută, fără nici o speranță și să-i pregătească pentru venirea Aceluia care le va aduce eliberarea din starea lor de sclavie. Ea era pedagogul lor **spre Hristos**, pentru ca ei să-L primească prin credință și prin moartea și învierea Sa să poată deveni părtași neprihănirii vieții. După ce a venit credința, ei nu se mai aflau sub acest pedagog (versetul 25). Ei «au devenit ai Altuia», ai Celui înviat dintre morți, și acum stăteau pe un teren, pe care Legea nu mai avea nici un fel de drepturi asupra lor.

«Căci toți sunteți fii ai lui Dumnezeu, prin credința în Hristos Isus» (versetul 26). Cuvânt prețios! Ce schimbare rapidă și totală! Fii ai lui Dumnezeu, fii liberi pășesc în locul oamenilor care până acum erau legați sub autoritatea unei Legii intransigente. Să observăm și schimbarea în persoană. Dacă în ultimele versete apostolul a vorbit despre „noi“, acum vorbește deodată despre „voi“ – voi galatenilor! Se referă el numai la ei? Nicidecum. Dar bucuria profundă cu privire la ceea ce Dumnezeu a făcut cu el și cu concetățenii lui face inima lui să se reverse față de galateni. Rezultatele acestei acțiuni minunate a lui Dumnezeu erau acum nu numai pentru credincioșii din Israel, ci și pentru galateni, și conștient de acest fapt străbate cu bucurie strigătul inimii sale: «Căci toți sunteți fii ai lui Dumnezeu, prin credința în Hristos Isus». Ei au devenit nemijlocit aceasta, fără ca Legea să se interpună, și erau fii în aceeași măsură ca și ceilalți. Ambii, iudeii și grecii, au devenit părtași ai aceluiasi har și au fost aduși în aceeași relație cu Dumnezeu, Tatăl slavei. Credința i-a strămutat pe ei toți ca fii în prezența nemijlocită a lui Dumnezeu.

«Toți care ați fost botezați pentru Hristos, v-ați îmbrăcat cu Hristos» (versetul 27). Ei toți în simbolul botezului au fost făcuți una cu Domnul mort și înviat. Moartea lui Hristos a eliberat pe cei „de aproape“ de toate revendicările Legii, a apropiat pe cei ce erau „departe“ și a condus pe cei doi în libertatea fericită de pe terenul învierii. Ei toți acum «s-au îmbrăcat cu Hristos», au devenit «oameni în Hristos». Pe acest teren nu mai este nici iudeu nici grec, nici sclav nici liber, nici bărbat nici femeie: «fiindcă toți sunteți una în Hristos» (versetul 28). Amândoi scoși din relațiile lor naturale de odinioară, stăteau acum cu toții înaintea lui Dumnezeu potrivit cu poziția lor nouă în Hristos. Acum nu mai era nici un fel de diferență; în Hristos, modelul și etalonul relației lor noi cu Tatăl, au devenit una, una și aceeași: fii ai lui Dumnezeu prin credința în Isus Hristos.

Acesta era cu adevărat un rezultat demn de lucrarea înfăptuită pe Golgota. Și aici s-ar putea spune pe drept: cele vechi s-au dus; iată, totul este nou», și anume toate în Hristos, Sămânța și Moștenitorul lui Avraam (versetul 29). Ceea ce Israel n-a obținut niciodată pe baza Legii, ceea ce nimeni nu va putea obține vreodată cu toate eforturile sincere, aceasta a devenit pe gratis partea galatenilor, în Hristos. Cu El, adevărata Sămânță a lui Avraam, toate făgăduințele au devenit partea lor. Ei erau moștenitori potrivit cu făgăduința care a fost dată odinioară pe muntele Moria.

Cât de simplu și de legitim erau toate acestea! Ce voiau să spună galatenii față de acestea? Nu le-a rămas nimic altceva, decât rușinați să închidă ochii și să mărturisească nebunia lor, că ei cu toată învățătura așa de fidelă a apostolului, ei puteau să-și caute satisfacția și onoarea în practici legaliste, în loc să găsească **totul** în Hristos și să-I dea gloria care I se cuvine numai Lui. - Și ce vrem să facem noi? Noi vrem să mulțumim mereu lui Dumnezeu, că El prin această scrisoare a venit nu numai în ajutorul adunărilor din Galatia din timpul acela, ci în dragostea Lui prevăzătoare ne-a dat-o și nouă spre o atenționare insistentă cu privire la pericolul care sub formă legalistă amenință astăzi mai mult ca oricând pe cei care se numesc creștini. Mereu ne uimim cum Dumnezeu în nemărginirea și bunătatea Lui transformă răul în bine și nebuniile și greșelile copiilor Săi spre folosul lor și face să rămână binecuvântarea permanentă.